

RĪGAS VĒSTURISKĀ CENTRA SAGLABĀŠANAS UN ATTĪSTĪBAS PADOME

2014. gada 4.jūnijā

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā (VKPAI) Rīgā, Pils ielā 22 – 105

228. sēdes PROTOKOLS

Sēdē piedalās: Padomes locekļi: J.Asaris, D.Baltiņa, A.Kronbergs, J.Dambis, A.Lapiņš, I.Tapiņa, I.Staša – Šaršūne, I.Purmale, J.Zilgalvis

Konsultanti:

V.Brūzis – Rīgas pilsētas Būvvalde

Projektu pārstāvji:

M.Kalvāne - nosacījumi detālplānojuma Rīgā, Trijādības ielā 5 izstrādei

Dz. Balodis – Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta direktora p.i.

K.Kukaine – VKPAI

R.Svētiņa, A.Austriņš - Daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas ar komercplatībām pirmajā stāvā Rīgā, Pērses ielā 2a skices priekšlikums

J.Bērziņš - Dzīvojamās ēkas rekonstrukcija Rīgā, Kr.Barona ielā 6.

Sēdi vada: A.Kronbergs

Sēdi protokolē: B.Mūrniece

Sēdi atklāj: 15.00

1.

Padomes 228.sēdes darba kārtība (pielikums nr. 1)

Dz.Balodis – RDPAD direktora p.i. informē par pašvaldības iesaistīšanos ERAF finansētā vairāku valstu pilsētu sadarbības projektā par ugunsdrošību Rīgas vēsturiskā centra ēkās. Projekta mērķis – mazināt ugunsdrošības riskus RVC. Projekta rezultātā tiks izstrādāts rīcības plāns par ugunsdrošības riska mazināšanu pasaules mantojuma pilsētās. Lūdz iespēju informēt Padomi par projekta gaitu un sagatavotajiem dokumentiem, kad tas būs nepieciešams.

J.Dambis – pozitīvi novērtē projekta ieceres un pašvaldības aktivitāti. Par šo jautājumu Padome jau ir runājusi, tāpēc uzskata, ka Padome ir ieinteresēta būt informēta par projekta attīstības gaitu.

Padome pieņem zināšanai sniegto informāciju un apliecina interesi un gatavību uz klausīt tā realizācijas gaitu un rezultātus.

Padome apstiprina sēdes darba kārtību.

2.

Padomes 229.sēde

Padome atceļ iepriekšējā sēdē nolemtu par 229.sēdes laiku, vienojoties 229.sēdi rīkot 25.jūnijā.

Atsaucoties uz 227.sēdē lemtu par nepieciešamību rīkot diskusiju par ēku krāsojumu Rīgas vēsturiskajā centrā (kontekstā ar jautājumu par atteikumu saskaņot ēkas Alauksta ielas 13 krāsojumu), Padome nolemj aicināt Rīgas Būvvaldi sagatavot minēto jautājumu diskusijai Padomei.

3.

Atzinums par plānošanas dokumenta „Lokālpilnošums Rīgas administratīvās teritorijas daļām – zemesgabaliem Mednieku ielā 7 (kadastra Nr.01000180028), bez adreses (kadastra Nr.01000180026), Dainas ielā 8 (kadastra Nr.01000330147), Skolas ielā 32 (kadastra Nr.01000200017), Tallinas ielā 6 (kadastra Nr.01000230130) un Tallinas ielā 10 (kadastra Nr.01000230024)” redakciju. Iesniedzējs: Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments

Ziņo: I.Staša – Šaršūne ar situācijas raksturojumu, lokālpilnošuma risinājumiem un to pamatojumu Padomi iepazīstināja 227.sēdē.

Dz.Balodis: zonējumu robežas un funkcijas tiek paplašinātas, nenņemot nevienu no esošajām funkcijām.

I.Purmale: galvenais šī plānošanas dokumenta mērķis ir, lai pilsēta varētu pilnvērtīgāk apsaimniekot savus īpašumus. Tāpēc nepieciešama izmantošanas spektra paplašināšana. Jaunā RTP tiek izstrādāti 11 tematiskie plāni. Viens no tiem – valsts un pašvaldības funkcijai nepieciešamās teritorijas.

Padome un eksperti izsakās par ieceri:

J.Dambis: ierosina uzklaut, ko secinājusi VKPAI savā slēdzienā.

K.Kukaine: VKPAI šai idejai ir izsniegusi nosacījumus, aicinot vispirms veikt funkcionālā konteksta analīzi, pamatot ieceri ar RVC attīstības mērķiem un uzdevumiem, ņemt vērā ēku kultūras pieminekļu statusu un to vērtību, kā arī aicinot saglabāt ēku sabiedrisko funkciju un nodrošināt to publisko pieejamību.

I.Tapiņa: nekādus apdraudējumus paredzētajai funkcijas maiņai nesaskata. Tomēr nav gluži pieņemama šī lokālpilnošuma forma. Padome var paust vien vispārēju viedokli.

J.Asaris: ja pie šī jautājuma atgriezīsimies pēc publiskās apspriešanas, aicina turpināt diskutēt pēc tās rezultātu saņemšanas.

A.Kronbergs: konstatējams, ka objektu funkcionalitāte nesamazinās, tomēr skaidrs, un to arī pierāda pētījums, ka Tallinas ielā nav pirmsskolas izglītības iestāžu pārklājuma. No funkciju viedokļa šī teritorija ir kritiska. Ir risks, ka šajā teritorijā var tikt attīstītas salīdzinoši „izdevīgākas” funkcijas un tas varētu izveidot situāciju, ka bērnodārza izbūve te vairs nav iespējama.

J.Dambis: plānotajiem vēsturiskajās pilsētās ir vairākas sviras: zemes atļautā izmantošana, nodokļi un budžets, pašvaldības īpašumi. Ar to pilsētas veido skaistas, pievilcīgas un ērtas tās lietotājiem. Pilsētai nevajadzētu samazināt tai piederošo īpašumu apjomu, bet to vairo. Neiebilst pret funkciju paplašināšanu, bet neatbalsta atbrīvošanos no īpašumiem. Atsavināšana pieļaujama vien tad, ja pierādīts, ka īpašums nevar būt derīgs kopējo problēmu risināšanai, vai arī ir izteikti neizdevīgs pilsētai. Gadījumos, ka paplašina funkciju, stingri jādefinē publiskā pieejamība, jāreķinās ar vietas raksturu un nākotnes attīstības iespējām, izvairoties no apbūves vienotības izjaukšanas. Tāpat jāvērtē konkrētas funkcijas, piemēram, vietās, kur bērnodārzu nodrošinājums nav optimāls, rezerve ir jāsaglabā, jo var izveidot privātos bērnodārzus, bet tos var arī likvidēt. Tāpēc jārada apstākļi, kas noteikti nodrošina šo funkciju, piemēram, pašvaldības īpašums privātajā apsaimniekošanā. Jautājumi jārisina atbildīgi, bet funkcijas paplašināšana būtu pieļaujama.

D.Baltiņa: īsti nav skaidra ilgspējīgas attīstības stratēģija attiecībā uz pašvaldībai piederošiem īpašumiem. Lai nonāktu pie lēmuma par funkciju maiņu esošajiem īpašumiem, tas jāabalansē ar kompleksāku un plašāku pašvaldības īpašumu nepieciešamības analīzi. Nesaskata jautājuma aktualitāti, īpaši ņemot vērā, ka tiks izstrādāts tematiskais plāns valsts un pašvaldību funkcijām nepieciešamajām teritorijām. Šobrīd jautājums būtu atliekams līdz brīdim, kad pašvaldībai ir skaidrība par kompleksu nekustamo īpašumu attīstības stratēģiju un būs izstrādāts minētais tematiskais plāns. Šo teritoriju jebkādu funkciju vērtēšana jāatliek. Tas ir stratēģiski saistīts ar pārējiem pašvaldībai nepieciešamajiem īpašumiem un funkcijām. Lokālpilnošuma instruments šobrīd nešķiet izmantots tā, kā tas sākotnēji

iecerēts, bet gan nelielu zemes gabalu funkciju maiņai. Atgādina, ka mēs nerunājam par vienkārši jebkādu pašvaldību, mēs runājam par UNESCO teritoriju, kas prasa ilgtermiņa un plašu pieeju.

I.Purmale: piekrītot, ka jautājumi jārisina ilgtermiņa griezumā, norāda, ka pilsēta ir izvērtējusi savus īpašumus, kuri šobrīd netiek izmantoti un uzturēšana ir dārgi, tāpēc tiek meklēts veids, kā tos izmantot lietderīgāk un saimnieciskāk. Plašākā mērogā izmantošana tiks pārskatīta jaunajā attīstības plānā, kurš būs vien 2017.gadā, bet kā izmantot konkrētus īpašumus, jāsaprot jau šodien.

I.Staša – Šaršūne: visi šie objekti izvērtēti visos nozaru departamentos, vai tie nepieciešami kādām konkrētām funkcijām.

D.Baltiņa: pieminekļa vērtība ne vienmēr ir vairojama, mainot tā funkciju, bet gan caur sakopšanu, apsaimniekošanu un pārvaldīšanu. Šajā gadījumā nav nepieciešams pilnībā mainīt funkciju, bet sakārtot un padarīt pievilcīgus izīrēšanai jau esošās funkcijas ietvaros. Mums nevajag daudzas lietas mainīt, mums vajag uzturēt un saglabāt to, kas mums ir.

D.Baltiņa sēdi atstāj.

A.Lapiņš: no 6 gruntsgabaliem 3 bija ēkas, 3 tukši gruntsgabali. Tāpēc jautājums būtu jādiferencē. Būtu loģiski atgriezt dzīvojamo funkciju objektiem Skolas ielā 32, Mednieku ielā 7 un paplašināt funkciju Tallinas ielā 6.

I.Tapiņa: šī iecere šobrīd pilnībā lokālpilnošanas būtībai neatbilst. Tā drīzāk ir teritorijas plānojuma grozīšana konkrētiem zemes gabaliem.

I.Purmale: šī forma izvēlēta, lai izvairītos no neprognozējami ilgstoša plānošanas procesa.

Padome balso par lēmumu: Padome aicina Rīgas domi turpmākajā darbā pašvaldības īpašumu plānošanas un attīstības jautājumus risināt plašā un kompleksā veidā, pamatojoties uz principu, ka pašvaldības īpašumi būtu vairojami un attīstāmi sabiedrības interesēs. Padome lūdz iesniegtā plānošanas dokumenta turpmākajā izstrādē iespēju robežās ņemt vērā Padomes diskusijās izteiktās domas un atziņas.

Par – 5: J.Asaris, A.Kronbergs, J.Dambis, A.Lapiņš, J.Zilgalvis

Pret – 0;

Atturas – 3: I.Tapiņa, I.Staša – Šaršūne, I.Purmale

Padomes lēmums: Padome aicina Rīgas domi turpmākajā darbā pašvaldības īpašumu plānošanas un attīstības jautājumus risināt plašā un kompleksā veidā, pamatojoties uz principu, ka pašvaldības īpašumi būtu vairojami un attīstāmi sabiedrības interesēs. Padome lūdz iesniegtā plānošanas dokumenta turpmākajā izstrādē iespēju robežās ņemt vērā Padomes diskusijās izteiktās domas un atziņas.

4.

Atzinums par plānošanas dokumenta „**Sarkano līniju lokālpilnošanas Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā**” redakciju Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas daļā.
Iesniedzējs: Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments

Ziņo: I.Staša – Šaršūne sniedz informāciju par dokumenta būtību.

Padome un eksperti izsakās par ieceri:

J.Dambis: no pilsētvides sakārtošanas viedokļa svarīgākā ir apbūves līnija jeb būvlaide. Runājot par sarkanajām līnijām, uzskata, ka t.s. „komunikāciju koridors” būtu jāsašaurina.

Padome balso par lēmumu: atbalstīt iesniegto sarkano līniju lokālpārplānojuma risinājumu Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā.

Par – 5: J.Asaris, A.Kronbergs, J.Dambis, A.Lapiņš, J.Zilgalvis;

Pret – 0;

Atturas – 3: I.Tapiņa, I.Staša – Šaršūne, I.Purmale.

Padomes lēmums: atbalstīt iesniegto sarkano līniju lokālpārplānojuma risinājumu Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā.

5.

Par nosacījumiem detālpārplānojuma **Rīgā, Trijādības ielā 5** izstrādei.

iesniedzējs: SIA „Metrum”

Ziņo: M.Kalvāne informē par jautājuma izvērtēšanas nepieciešamību Padomē. Tas noteikts Būvvaldes izsniegtajā plānošanas uzdevumā.

Padome un eksperti izsakās par ieceri:

I.Tapiņa: uzskata, ka Padomes kompetencē neietilpst nosacījumu izsniegšana. Tā ir nepamatota iesniedzēju dzenāšana pa institūcijām. Tāpēc ierosina Padomei vērsties pašvaldībā ar aicinājumu nelūgt Padomes nosacījumus.

I.Staša – Šaršūne: šis jautājums ir apspriests jau iepriekš. Uzskata, ka Padomei ir jābūt informētai par plānošanas procesiem Rīgas vēsturiskajā centrā. Tāpēc piedāvā risinājumu, kur pašvaldība Padomi informē par detālpārplānojuma uzsākšanu, bet Padome savu viedokli sniedz, ja uzskata to par nepieciešamu.

J.Dambis: ir daudzi gadījumi, kur Padomei nebūtu daudz iebilstama, bet šī konkrētā vieta ir plaši diskutēta, tāpēc ir ļoti svarīgi bažas paust un ieteikumus dot pēc iespējas ātrāk – plānošanas procesa pašā sākumā. Tieši tāda jau ir Padomes darba jēga un pienesums. Rīgai ir izcilas pilsētībūvnieciskas tradīcijas, skaidrs plānojums, tāpēc ierosina idejas tālākajā attīstībā to pēc iespējas vienkāršot un radīt skaidrāku plānojuma struktūru. Pozitīvi novērtē, ka samazināts apbūves augstums, kā arī nodrošināta pieeja ūdensmalai.

A.Kronbergs: vērs uzmanību, ka ēka stūrī pie Āgenskalna līča iepretim *Swedbank* ēkai un AB dambim ir ārpus piedāvātā plānojuma. Tā ir pilsētībūvnieciski ļoti nozīmīga vieta, kas iepriekšējās diskusijās tika uzskatīta par izcilu vietu, kuras apbūvi nepieciešams risināt konkursa ceļā.

Padome balso par lēmumu: Padome pieņem zināšanā plānojuma uzsākšanu un aicina ņemt vērā sēdē paustos viedokļus. Padome pozitīvi novērtē pašvaldības sniegto informāciju par detālpārplānojuma uzsākšanu un aicina šādu praksi turpināt, tomēr vērs uzmanību, ka nosacījumu izsniegšana neietilpst Padomes kompetencē.

Par – 8: J.Asaris, A.Kronbergs, J.Dambis, A.Lapiņš, I.Tapiņa, I.Staša – Šaršūne, I.Purmale, J.Zilgalvis;

Pret – 0;

Atturas – 0.

Padomes lēmums: Padome pieņem zināšanā plānojuma uzsākšanu un aicina ņemt vērā sēdē paustos viedokļus. Padome pozitīvi novērtē pašvaldības sniegto informāciju par detālpārplānojuma uzsākšanu un aicina šādu praksi turpināt, tomēr vērs uzmanību, ka nosacījumu izsniegšana neietilpst Padomes kompetencē.

6.

Dzīvojamās ēkas rekonstrukcija **Rīgā, Kr.Barona ielā 6**. Iesniedzējs: A/S „Palast architects”

Ziņo: J.Bērziņš informē par projekta ieceri. Būtu nepieciešams Padomes atzinums par šāda rekonstrukcijas principa pieļaujamību.

Padome un eksperti izsakās par ieceri:

V.Brūzis: Ēka ir kultūras piemineklis. Ja veido ēku ar paaugstinātām vitrīnām, neder atstātie cokola fragmenti, gan arī četras logailes jāveido līdzīgas blakus esošajām logailēm. Pagalma būvaprjoms būtu jāvienkāršo, tā paaugstināšana, ņemot vērā, ka tas nav uztverams no publiskās ārtelpas, būtu pieļaujama.

J.Dambis: nevar atbalstīt apjoma izmaiņas, jo likums to neatļauj. Piedāvātais risinājums neuzlabo jumta ainavu, nav arī pierādījumu, ka tas būtu nepieciešams ēkas saglabāšanai.

I.Staša – Šaršūne: Fasādei varētu veikt izmaiņas, ņemot vērā iepriekš paustās piezīmes par logu formu un veidu. Var piekrist principam, ka fasādes sakārtošana nepieciešama, risinājumi varētu būt savādāki. Savukārt, jumta likumdošanas kontekstā pacelšanai iemeslu neredz. Svešs un arhitektūrai neraksturīgs apjoms.

J.Zilgalvis: Apsveicama ir galvenās ieejas atgriešana vēsturiskajā izskatā. Pagalma piebūve izskatītos labāk, ja tā būtu vienkāršāka. Kā apdares materiālu pagalma fasādēm varētu atstāt ķieģeļus, kas radītu patīkamāku pagalma noskaņu.

J.Bērziņš: esošais mūris neatbilst energoefektivitātes prasībām. Tomēr, ja mantojuma eksperti to neatļautu, būtu iespējams meklēt iespējas tā saglabāšanai.

I.Purmale: piedāvātais pagalma ēkas apjoma izmaiņu risinājums šobrīd nav pārliecinošs. Tas būtu jāveido kontekstā ar blakus esošo ēku augstumu. Arī ielas fasādes daļījums būtu jāmeklē citādāks.

J.Asaris: šajā gadījumā ēka patīk esošajā apjomā un izskatā. Nepiekrīt logailu paplašināšanai un t.s. franču balkonu veidošanai pagalmā.

Padome balso par lēmumu: Padome principā neiebilst pret ēkas ielas fasādes pirmā stāva rekonstrukcijas ieceri, atjaunojot to vēsturiskajā izskatā.

Par – 8: J.Asaris, A.Kronbergs, J.Dambis, A.Lapiņš, I.Tapiņa, I.Staša – Šaršūne, I.Purmale, J.Zilgalvis
Pret – 0;
Atturas – 0.

Padomes lēmums: Padome principā neiebilst pret ēkas ielas fasādes pirmā stāva rekonstrukcijas ieceri, atjaunojot to vēsturiskajā izskatā.

Padome balso par lēmumu: Atbalstīt pagalma būvaprjoma jumta pacelšanu.

Par – 0;
Pret – 4: J.Dambis, J.Asaris, I.Tapiņa, I.Staša – Šaršūne;
Atturas – 4: I.Purmale, J.Zilgalvis, A.Kronbergs, A.Lapiņš

Padomes lēmums: neatbalstīt pagalma būvaprjoma jumta pacelšanu

7.

Daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas ar komercplatībām pirmajā stāvā **Rīgā, Pērses ielā 2a** skices priekšlikums.

Iesniedzējs: SIA „Riga Finance”, arhitekta Rasma Svētiņa.

Ziņo: R.Svētiņa informē par projekta ieceri. VKPAI atzīst, ka ēka pilsētvidē iederas. Kolēģija neatzīst par izcilu, taču ir sniegusi ieteikumus, kā objektu labāk iekļaut vidē. Konkursa risinājums šobrīd konceptuāli ir koriģēts atbilstoši Pilsētas arhitekta kolēģijas diskusijām.

Padome un eksperti izsakās par ieceri:

J.Dambis: mums jābūt precīziem, ievērojot normatīvos aktus. Ja RVC teritorijas plānojumā bija paredzētas atkāpes iespējas, tad ar precīziem nosacījumiem. Ja nosacījumi nav izpildīti (ēkas ideja atzīta par izcilu), tad mēs šo atkāpi nevaram lietot.

J.Zilgalvis: žūrija ar balsu vairākumu izvēlējās tieši šo ēku, labi zinot, ka tā neatbilst būvnoteikumiem. VKPAI ir atzinusi šīs ēkas iekļaušanos apkārtējā kultūrvēsturiskā vidē.

V.Brūzis: Padome nevar izlemt par atkāpēm no projekta, ja projekts neatbilst apbūves noteikumiem. Ja pasūtītājs grib jaunu konkursu ar maksimālo augstumu, tad padome par to var lemt, tas jāapstiprina arhitekta kolēģijā, jāiestrādā konkursa noteikumos un jārīko jauns konkurss. Šeit šobrīd iztrūkst teritorijas izpēte, kāpēc nepieciešams atkāpties no normatīviem.

I.Staša - Šaršūne: piedāvātais risinājums noteikumiem neatbilst, vairāk atbalstītu iespēju - ja notikusi pilsētībūvnieciska analīze un pierādīts, ka cits (pašreizējiem noteikumiem neatbilstošs) risinājums iederas labāk, rīkot jaunu konkursu. Atkāpes no noteikumiem bija jāsaskaņo jau konkursa noteikumu izstrādes laikā.

A.Lapiņš: ir iespēja rīkot arī konkursu ielas apjoma kārtojumam, nevis tikai vienai konkrētai ēkai.

A.Kronbergs: šobrīd ir divi risinājumi: pielāgot esošo piedāvājumu spēkā esošajiem noteikumiem vai rīkot jaunu konkursu.

Padome pēc iesniedzēja lūguma noņem jautājumu no darba kārtības.

Sēdi slēdz: 18.00

Sēdi vadīja:

A.Kronbergs

Sēdē piedalījās:

J.Asaris

D.Baltiņa

J.Dambis

A.Lapiņš

I.Purmale

I.Staša - Šaršūne

I.Tapiņa

J.Zilgalvis

Sēdei protokolēja:

B.Mūrniece